

กลวิธีการแปลคำบุรุษสรรพนามภาษาจีนเป็นภาษาไทย ในนวนิยายแปล เรื่อง สามชาติสามภพ ลิขิตเหนือเขนย

Translation Methods for Chinese Personal Pronouns into Thai: Based on the Novel “Eternal Love of Dream”

วันที่รับบทความ: 22 กรกฎาคม 2566

สุธัญญา ปานทอง¹

วันที่แก้ไขบทความ: 12 กันยายน 2566

ชุดิกาญจน์ เหมสุวิมล²

วันที่ตอบรับบทความ: 6 ตุลาคม 2566

ประกายกานต์ นกน้อย³, กมลชนก สิทธิโชคสถิต⁴

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องกลวิธีการแปลคำบุรุษสรรพนามภาษาจีนเป็นภาษาไทยในนวนิยายแปลเรื่อง สามชาติสามภพ ลิขิตเหนือเขนย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการแปลคำบุรุษสรรพนามจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย โดยศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการแปลคำบุรุษสรรพนามภาษาจีนจากนวนิยายต้นฉบับภาษาจีน เรื่อง 三生三世, 枕上书 (上) ซึ่งแต่งโดย ถังซิงจื่อ (唐七公子) และฉบับแปลภาษาไทยเรื่อง สามชาติสามภพ ลิขิตเหนือเขนย แปลโดย หลินโหม่ว จำนวน 24 คำ ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีการแปลคำบุรุษสรรพนามจากภาษาจีนเป็นภาษาไทยสามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภท คือ 1) การแปลตรงโดยถ่ายถอดเสียงหรือทับศัพท์ 2) การแปลตรงโดยถ่ายถอดความหมาย 3) การแปลโดยใช้คำอื่นทดแทนเพื่อขยายความหรือสื่อความหมายที่ชัดเจน และ 4) การแปลแบบละทิ้งความหมายของคำ โดยกลวิธีการแปลที่พบมากที่สุด คือ การแปลตรงโดยถ่ายถอดความหมาย ซึ่งการแปลตรงโดยการถ่ายถอดความหมาย จำเป็นต้องเลือกใช้คำแปลภาษาไทยให้เหมาะสมกับเพศ วัย และสถานะของผู้สนทนา เนื่องจากภาษาไทยมีคำบุรุษสรรพนามให้เลือกใช้มากกว่าภาษาจีน และการเลือกใช้คำบุรุษสรรพนามในภาษาไทยมีความแตกต่างกันตามสถานะของคู่สนทนา หากเลือกใช้คำแปลที่ไม่เหมาะสม อาจทำให้การสื่อความหมายผิดพลาดได้ นอกจากนี้ยังพบว่ามีคำบุรุษสรรพนามจำนวนหนึ่งที่สามารถใช้กลวิธีการแปลมากกว่า 1 ประเภทได้ เพื่อให้บริบทมีความชัดเจนโดยไม่ทำให้ความหมายผิดเพี้ยนไปจากต้นฉบับ

คำสำคัญ: กลวิธีการแปล คำบุรุษสรรพนาม ภาษาจีน

¹ อาจารย์ ดร. สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

e-mail: suthanya.p@psru.ac.th

² นักวิชาการอิสระ

e-mail: cream.chuti@gmail.com

³ นักวิชาการอิสระ

e-mail: plai.eiei2544@gmail.com

⁴ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

e-mail: kamonchanok.sit@psru.ac.th

Translation Methods for Chinese Personal Pronouns into Thai: Based on the Novel “Eternal Love of Dream”

Received: July 22, 2023

Suthanya Panthong¹

Revised: September 12, 2023

Chutikan Hemsuwimol²

Accepted: October 6, 2023

Prakaikan Noknoi³, Kamonchanok Sittichoksthit⁴

Abstract

A Research of Translation Methods for Chinese Personal Pronouns into Thai: Based on the Novel “Eternal Love of Dream” aims to study and analyze the translation methods of Chinese pronouns into Thai, based on the original Chinese novel ‘Eternal Love of Dream’ written by Tang Qi Gong Zi, and Thai translation by Lin Mou, with a total of 24 pronouns. The research results show that the translation methods of Chinese personal pronouns into Thai can be divided into 4 types: 1) Direct translation by transferring pronunciation or using phonetic equivalence, 2) Direct translation by conveying the meaning, 3) Translation using other words to expand or convey a clearer meaning, and 4) Translation by omitting the meaning of the word. The most commonly encountered translation method is direct translation, which involves conveying the meaning. When translating directly by conveying the meaning, it is essential to choose appropriate Thai language terms based on the gender, age, and status of the speakers since the Thai language offers more choices for pronouns than Chinese. The selection of pronouns in Thai varies depending on the speakers' status, and if inappropriate terms are chosen, it can lead to miscommunication. Furthermore, it was also found that there are certain pronouns that can be translated using more than one method, ensuring clarity in the context without distorting the original meaning.

Keywords: translation methods, personal pronouns, Chinese language

¹ Lecturer, Chinese Language Program, Faculty of Humanities and Social sciences, Pibulsongkram Rajabhat University
e-mail: suthanya.p@psru.ac.th

² Independent Scholar
e-mail: cream.chuti@gmail.com

³ Independent Scholar
e-mail: plai.eiei2544@gmail.com

⁴ Lecturer, Chinese Language Program, Faculty of Humanities and Social sciences, Pibulsongkram Rajabhat University
e-mail: kamonchanok.sit@psru.ac.th

บทนำ

การใช้ทักษะด้านภาษาจีนไปประยุกต์ใช้ในการสื่อสารและการทำงานถือเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นในปัจจุบัน โดยเฉพาะทักษะด้านการแปลซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการสื่อสารให้ประสบความสำเร็จ การแปลเป็นการถ่ายทอดภาษารวมถึงวัฒนธรรมที่แฝงอยู่ในภาษาหนึ่งให้เป็นอีกภาษาหนึ่งภายใต้วัฒนธรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นความต่างทางรูปของภาษาหรือวัฒนธรรมแฝงในภาษาล้วนเป็นเงื่อนไขจำกัดความอิสระในการถ่ายทอดและแสดงความหมายทางภาษาไปสู่ผู้รับสารที่สำคัญยิ่ง (จิรัสศรี จิราส, 2562, หน้า 12) กล่าวคือ การแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีนหรือภาษาจีนเป็นภาษาไทย หากผู้แปลเข้าใจลักษณะความแตกต่างด้านต่าง ๆ รวมถึงบริบทด้านวัฒนธรรมและประเพณีของทั้งสองภาษา และนำไปปรับใช้ในการแปลได้อย่างเหมาะสม จะทำให้การสื่อสารถูกต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการสื่อสารมากยิ่งขึ้น คำบุรุษสรรพนามเป็นสิ่งที่ผู้แปลควรให้ความสำคัญ เนื่องจากภาษาไทยและภาษาจีนต่างก็มีข้อแตกต่างที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมและประเพณีของทั้งสองภาษา คำบุรุษสรรพนามในภาษาไทยสะท้อนถึงสถานะ อารมณ์ หรือความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนา และมีให้เลือกใช้ค่อนข้างมาก ในขณะที่คำบุรุษสรรพนามในภาษาจีน โดยเฉพาะคำบุรุษสรรพนามที่ใช้ในปัจจุบันมีจำนวนไม่มากนัก อีกทั้งยังมีลักษณะการนำไปใช้ที่แตกต่างกัน ดังนั้นเมื่อแปลคำบุรุษสรรพนามจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย ผู้แปลควรคำนึงถึงบริบทของคู่สนทนาหรือสถานการณ์ในขณะนั้นและเลือกใช้คำให้ถูกต้องเหมาะสม

พระยาอุปกิตศิลปสาร (2539, อ้างถึงใน สุชาติา เจียพงษ์, 2553, หน้า 34) ได้ให้คำจำกัดความของ “คำบุรุษสรรพนาม” ไว้ว่า คือ คำสรรพนามที่ใช้แทนนามที่เป็นชื่อในการสื่อสาร แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ 1) สรรพนามที่ใช้แทนตัวผู้พูด เรียกว่า บุรุษที่หนึ่ง เช่น ข้า กู ฉัน ผม 2) สรรพนามที่ใช้แทนตัวผู้ฟัง เรียกว่า บุรุษที่สอง เช่น เจ้า เอ็ง มึง สู้ 3) สรรพนามที่ใช้กับคน สัตว์ สิ่งของที่พูดถึง เรียกว่า บุรุษที่สาม เช่น เขา มัน ท่าน กาญจนา นาคสกุล (1997, อ้างถึงใน Le, T.M.K., & Mahavarakorn, S., 2022, p. 115) กล่าวว่า “คำสรรพนามภาษาไทยสะท้อนวัฒนธรรมไทยอย่างชัดเจน” คำบุรุษสรรพนามไม่เพียงแต่ทำหน้าที่แทนผู้พูดหรือผู้ฟัง แต่ยังแสดงลักษณะของผู้พูดและผู้ฟัง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง อารมณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น รวมถึงค่านิยมของคนไทย กล่าวคือ คำบุรุษสรรพนามในภาษาไทยสะท้อนถึงสถานะ อารมณ์ของผู้พูด หรือความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนาหรือผู้ที่ถูกกล่าวถึงได้ คำบุรุษสรรพนามในภาษาไทยมีค่อนข้างมาก เช่น ข้า ข้าพเจ้า ฉัน ดิฉัน หม่อมฉัน เจ้า กู มึง เธอ เอ็ง คุณ ท่าน นาย มัน เขา เป็นต้น ซึ่งการใช้คำเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงการแบ่งชนชั้นหรือสถานะระหว่างผู้สื่อสารได้อย่างชัดเจน เช่น การเรียกตนเองเมื่อสนทนากับพ่อแม่หรือญาติผู้ใหญ่ อาจใช้คำว่า ผม หนู เมื่อสนทนากับเพื่อนอาจเรียกตนเองว่า ฉัน เรา กู และอาจเรียกเพื่อนว่า เธอ แก มึง ซึ่งเลือกใช้ตามระดับของความสนิทสนม เป็นต้น คำบุรุษสรรพนามในภาษาจีนที่ใช้ในปัจจุบัน มี 3 ประเภท ได้แก่ คำสรรพนามที่ใช้แทนผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ที่ถูกกล่าวถึง มีจำนวน 9 คำ ได้แก่ 我、你、您、他、她、我们、你们、他们、她们 Lan (2011, อ้างถึงใน ชมพูนุช ประชาญสิทธิ์ และผกาศรี เย็นบุตร, 2564, หน้า 25) จะเห็นได้ว่า คำสรรพนามในภาษาไทยมีจำนวนค่อนข้างมาก สามารถเลือกใช้ได้หลากหลายตามบริบทที่ต่างกัน ในทางกลับกัน การแปลคำบุรุษสรรพนามจากภาษาไทยเป็นภาษาจีนมีคำบุรุษสรรพนามให้เลือกใช้จำนวนไม่มาก สามารถใช้คำเดียวได้ในหลายบริบท เช่น คำว่า “我” ใช้เรียกแทนตัวเอง เป็น

สรรพนามบุรุษที่ 1 ใช้ได้หลากหลายบริบท ไม่แบ่งแยกสถานะหรือระดับความสัมพันธ์ สันทนากับพ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ เพื่อน หรือคนรัก สามารถใช้คำว่า “我” แทนตัวเองได้ แต่หากแปลจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย ผู้แปลอาจต้องดูบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น เพศ อายุ ความสัมพันธ์ และเลือกใช้คำแปลที่ถูกต้องเหมาะสม เนื่องจากคำบุรุษสรรพนามในภาษาไทยมีจำนวนมากกว่าภาษาจีน การเลือกใช้คำบุรุษสรรพนามแต่ละคำมีความแตกต่างกันออกไปตามสถานะของผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ที่ถูกกล่าวถึง วัลยา วิวัฒน์ศร (2557) ได้กล่าวถึงการแปลคำสรรพนามว่า เป็นเรื่องละเอียดอ่อน เพราะภาษาไทยมีคำสรรพนามหลากหลายแทนตัวผู้พูด ผู้ที่พูดด้วย และผู้ที่ถูกพูดถึง คำสรรพนามจำนวนมากเหล่านี้นับบอก ฐานะ ชนชั้นการศึกษา สมบัติผู้ดี อารมณ์ และวัตถุประสงค์ของผู้พูด ผู้แปลต้องแยกแยะให้ชัดเจน เนื่องจากแม้เพียงสรรพนามแทนตัวผู้พูด ซึ่งเป็นผู้พูดคนเดียวกันก็ใช้ไม่เหมือนกันได้ แล้วแต่บริบทว่าผู้พูดกำลังพูดกับใคร พูดถึงใคร ผู้พูดเป็นใคร

ดังนั้น การแปลคำบุรุษสรรพนามภาษาจีนเป็นภาษาไทยจึงควรคำนึงถึงความเหมาะสมระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ที่ถูกกล่าวถึง รวมถึงสถานการณ์หรืออารมณ์ของผู้พูด และทำความเข้าใจความแตกต่างด้านวัฒนธรรมของทั้งสองภาษา เพื่อให้เข้าใจและสามารถเลือกใช้คำได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากคำบุรุษสรรพนามจะถูกนำไปใช้ในการสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารแล้ว ยังพบคำบุรุษสรรพนามในงานวรรณกรรม นวนิยาย หรืองานเขียนประเภทต่าง ๆ อีกด้วย

ปัจจุบันนวนิยายจีนกำลังได้รับความนิยมในประเทศไทยเป็นอย่างมาก มีนวนิยายหรือวรรณกรรมจีนได้รับการแปลเป็นภาษาไทย และนำเสนอในรูปแบบรูปแบบรูปเล่มหรือนวนิยายแปลออนไลน์เป็นจำนวนมาก ธนาภัสสร สนธิรักษ์, วีรกาญจน์ กนกกุลเมส และปรีชา คะเนตนอก (2563, หน้า 1,271) กล่าวว่า วรรณกรรมแปลเป็นสิ่งที่ช่วยส่งผ่านวัฒนธรรมจากสังคมหนึ่งไปยังสังคมอื่น เพราะแต่ละชาติต่างก็มีเอกลักษณ์เฉพาะตนที่แตกต่างกันออกไปตามแต่ละสภาพสังคม สภาพแวดล้อม วัฒนธรรมประเพณี โดยเฉพาะการใช้ภาษาอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตนที่คนต่างชาติ ต่างภาษา ต่างวัฒนธรรม อาจไม่เข้าใจความหมายได้ นวนิยายเรื่อง 三生三世、枕上书 (上) ซึ่งแต่งโดย ถังชิงจื่อ (唐七公子) (2558) เป็นหนึ่งในนวนิยายจีนที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก และได้รับการแปลเป็นฉบับภาษาไทย โดย หลิน โหม่ว ในชื่อภาษาไทยว่า “สามชาติสามภพ ลิขิตเหนือเขนย” ซึ่งฉบับแปลภาษาไทยแบ่งเป็นเล่มที่ 1-2 เป็นนวนิยายจีนแนวโรแมนติกแฟนตาซีและกำลังภายใน การใช้ภาษาในการนำเสนอเรื่องราวจึงแตกต่างจากภาษาจีนที่ใช้ในการสื่อสารในยุคปัจจุบัน คำบุรุษสรรพนามส่วนใหญ่เป็นคำบุรุษสรรพนามภาษาจีนโบราณที่เกี่ยวข้องกับเทพ กษัตริย์ ยศและตำแหน่ง ซึ่งพบได้น้อยในปัจจุบัน แต่กลับพบมากในงานแปลวรรณกรรม การแปลวรรณกรรมจีนเป็นภาษาไทยให้ได้ความหมายถูกต้องตามภาษาต้นฉบับ สื่อความคิดและความรู้สึกของตัวละครได้อย่างสมบูรณ์นั้น นอกจากผู้แปลจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในภาษาจีนและภาษาไทยเป็นอย่างดีแล้ว ควรศึกษาและทำความเข้าใจความแตกต่างของวัฒนธรรมจีนและวัฒนธรรมไทยควบคู่ไปด้วย เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความหมายของต้นฉบับภาษาจีนไปสู่ฉบับแปลภาษาไทย โดยรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ได้อย่างถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ตรงตามบริบทมากที่สุดด้วยเหตุนี้ คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง กลวิธีการแปลคำบุรุษสรรพนามภาษาจีนเป็นภาษาไทยจากนวนิยายต้นฉบับภาษาจีน เรื่อง 三生三世、枕上书 (上) และฉบับแปลภาษาไทยเรื่อง สามชาติ

สามภพ ลิขิตเหนือเขนย เพื่อศึกษากลวิธีการแปลคำบุรุษสรรพนามภาษาจีนเป็นภาษาไทย ซึ่งจะทำให้เข้าใจและเห็นความแตกต่างในการใช้คำบุรุษสรรพนามของทั้งสองภาษา เข้าใจในวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อการใช้คำบุรุษสรรพนามในการเรียกขานของทั้งสองประเทศ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษากลวิธีการแปลคำบุรุษสรรพนามภาษาจีนเป็นภาษาไทย จากนวนิยายต้นฉบับภาษาจีน เรื่อง 三生三世、枕上书 (上) และฉบับแปลภาษาไทยเรื่อง สามชาติสามภพ ลิขิตเหนือเขนย ซึ่งฉบับแปลภาษาไทยแบ่งเป็นเล่มที่ 1-2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยนี้ คือ คำบุรุษสรรพนามภาษาจีน จากนวนิยายต้นฉบับภาษาจีน เรื่อง 三生三世、枕上书 (上) แต่งโดย ถังซิงจื่อ (唐七公子) พิมพ์เมื่อปี พ.ศ. 2558 ฉบับที่ 1 สำนักพิมพ์ 文化发展出版社有限公司 และฉบับแปลภาษาไทยเรื่อง สามชาติสามภพ ลิขิตเหนือเขนย ซึ่งฉบับแปลภาษาไทยแบ่งเป็นเล่มที่ 1-2 แปลโดย หลินโหม่ว

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้ตารางบันทึกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์กลวิธีการแปลแต่ละกลวิธี โดย

2.1 จัดทำตารางรวบรวมคำศัพท์ซึ่งเป็นคำบุรุษสรรพนามที่ปรากฏในหนังสือนวนิยายต้นฉบับภาษาจีน เรื่อง 三生三世、枕上书 (上) และฉบับแปลภาษาไทยเรื่อง สามชาติสามภพ ลิขิตเหนือเขนย ซึ่งฉบับแปลภาษาไทยแบ่งเป็น เล่มที่ 1-2 โดยเป็นตารางที่ระบุความหมายและประเภทของคำบุรุษสรรพนาม ซึ่งแบ่งเป็นคำสรรพนามบุรุษที่ 1 คำสรรพนามบุรุษที่ 2 และคำสรรพนามบุรุษที่ 3

2.2 วิเคราะห์กลวิธีการแปล โดยจัดทำเป็นตารางแยกประเภทกลวิธีการแปลในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อบันทึกผลการวิเคราะห์กลวิธีการแปลคำบุรุษสรรพนามที่รวบรวมได้จากหนังสือนวนิยายต้นฉบับภาษาจีน เรื่อง 三生三世、枕上书 (上) และฉบับแปลภาษาไทยเรื่อง สามชาติสามภพ ลิขิตเหนือเขนย ซึ่งฉบับแปลภาษาไทยแบ่งเป็น เล่มที่ 1-2

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 เก็บรวบรวมข้อมูลด้านแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแปลงานด้านวรรณกรรมจีนและไทย รวมถึงการแปลซีรีส์และนวนิยายจีน

3.2 รวบรวมคำบุรุษสรรพนามภาษาจีนที่ปรากฏในนวนิยายต้นฉบับ เรื่อง 三生三世、枕上书 (上) แต่งโดย ถังซิงจื่อ (唐七公子)

3.3 รวบรวมข้อมูลคำบุรุษสรรพนามภาษาจีนที่แปลเป็นภาษาไทย จากนวนิยายฉบับแปล เรื่อง สามชาติสามภพ ลิขิตเหนือเขนย เล่มที่ 1-2 แปลโดย หลินโหม่ว โดยเทียบเคียงกับต้นฉบับภาษาจีนและบันทึกข้อมูลลงในตาราง เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแปล และสรุปผล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลกลวิธีการแปลคำบุรุษสรรพนามจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย โดยเปรียบเทียบความหมายระหว่างต้นฉบับภาษาจีนและฉบับแปลภาษาไทย และวิเคราะห์กลวิธีการแปลโดยอ้างอิงแนวคิดเทคนิคการแปลคำสรรพนามจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของ พัทรี โภคาสัมฤทธิ์ (2554, หน้า 57) และหลักการแปลชื่อเฉพาะภาษาต่างประเทศเป็นภาษาจีนของกนกพร นุ่มทอง และศิริวรรณ ลิขิตเจริญธรรม (2562, หน้า 120) รวมถึงเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

พัทรี โภคาสัมฤทธิ์ (2554, หน้า 57) ได้แบ่งเทคนิคการแปลออกเป็น 8 แนวทาง ได้แก่ 1) การแปลโดยตรงตัวเป็นสรรพนาม 2) การแปลเป็นคำเดิมของสรรพนาม 3) การแปลโดยลดรูปสรรพนามแต่คงความหมาย 4) การแปลเป็นคำนับญาติ 5) การแปลสรรพนามที่เป็นทางการ 6) การแปลเป็นภาษาไม่เป็นทางการ 7) การแปลเป็นคำแสดงบทบาทและหน้าที่ 8) การแปลสรรพนามปรุงแต่ง

กนกพร นุ่มทอง และศิริวรรณ ลิขิตเจริญธรรม (2562, หน้า 120) ได้แบ่งกลวิธีการแปลคำชื่อเฉพาะภาษาต่างประเทศเป็นภาษาจีนเป็น 4 วิธี คือ 1) การทับศัพท์ 2) การแปลความหมาย 3) การผสมระหว่างการแปลความหมายและการทับศัพท์ และ 4) การแปลตั้งชื่อใหม่

4.2 บันทึกข้อมูลการวิเคราะห์กลวิธีการแปลประเภทต่าง ๆ พร้อมประโยคตัวอย่างจากต้นฉบับภาษาจีนและฉบับแปลภาษาไทย เพื่อนำผลการวิเคราะห์มาสรุปผลการวิจัย

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า คำบุรุษสรรพนามภาษาจีนที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง 三生三世, 枕上书 (上) มีจำนวน 24 คำ โดยสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. คำสรรพนามบุรุษที่ 1 จำนวน 12 คำ ได้แก่ 本少、奴、臣、臣下、老子、老夫、本君、爷、老君、我、我们、咱们
2. คำสรรพนามบุรุษที่ 2 จำนวน 4 คำ ได้แก่ 你、人们、你们、大家
3. คำสรรพนามบุรุษที่ 3 จำนวน 8 คำ ได้แก่ 他、她、它、他们、她们、它们、他老人家、他人

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์กลวิธีการแปลคำบุรุษสรรพนามจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย โดยเปรียบเทียบความหมายระหว่างต้นฉบับภาษาจีนและฉบับแปลภาษาไทย และวิเคราะห์กลวิธีการแปลโดยอ้างอิงแนวคิดการแปลคำสรรพนามจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของ พัทรี โภคาสัมฤทธิ์ (2554, หน้า 57) และหลักการแปลชื่อเฉพาะภาษาต่างประเทศเป็นภาษาจีนของกนกพร นุ่มทอง และศิริวรรณ ลิขิตเจริญธรรม (2562, หน้า 120) โดยมีผลการวิเคราะห์กลวิธีการแปลคำบุรุษสรรพนามภาษาจีนเป็นภาษาไทยจากหนังสือนวนิยายต้นฉบับภาษาจีน เรื่อง 三生三世、枕上书 (上) และฉบับแปลภาษาไทยเรื่อง สามชาติสามภพ ลิขิตเหนือเขนย ซึ่งฉบับแปลภาษาไทยแบ่งเป็น เล่มที่ 1-2 แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. การแปลตรงโดยถ่ายทอดเสียงหรือทับศัพท์
2. การแปลตรงโดยถ่ายทอดความหมาย
3. การแปลโดยใช้คำอื่นทดแทนเพื่อขยายความหรือสื่อความหมายที่ชัดเจน
4. การแปลแบบละทิ้งความหมายของคำ

ตารางที่ 1 กลวิธีการแปลคำบุรุษสรรพนามจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย

กลวิธีการแปล	คำสรรพนาม บุรุษที่ 1	คำสรรพนาม บุรุษที่ 2	คำสรรพนาม บุรุษที่ 3	รวม (คำ)
1. การแปลตรงโดยถ่ายทอดเสียงหรือทับศัพท์	本少、老君、老子、老夫、本君、臣下、臣、奴、爷	-	-	9
2. การแปลตรงโดยถ่ายทอดความหมาย	我、我们、咱们	你、你们、人们、大家	他、她、它、他们、她们、它们、他人、他老人家	15
3. การแปลโดยใช้คำอื่นทดแทนเพื่อขยายความหรือสื่อความหมายที่ชัดเจน	我们	你们	他、她、它、他们	6
4. การแปลแบบละทิ้งความหมายของคำ	我	-	她、它	3
รวม				33

จากตารางจะเห็นได้ว่า กลวิธีการแปลคำบุรุษสรรพนามภาษาจีนเป็นภาษาไทยจากหนังสือนวนิยายต้นฉบับภาษาจีน เรื่อง 三生三世、枕上书(上) และฉบับแปลภาษาไทยเรื่อง สามชาติสามภพ ลิขิตเหนือเขนย เล่มที่ 1-2 ที่พบมากที่สุด คือ การแปลตรงโดยถ่ายทอดความหมาย กลวิธีการแปลที่พบน้อยที่สุด คือ การแปลแบบละทิ้งความหมายของคำ มีเพียง 3 คำ เป็นคำสรรพนามบุรุษที่ 1 และคำสรรพนามบุรุษที่ 3 นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าการแปลโดยใช้กลวิธีการแปลแบบตรงโดยถ่ายทอดเสียงหรือทับศัพท์ ผู้แปลใช้กับคำบุรุษสรรพนามบุรุษที่ 1 และยังมีคำบุรุษสรรพนามจำนวนหนึ่งใช้กลวิธีการแปลมากกว่า 1 ประเภท เช่น คำว่า “我” ผู้แปลใช้กลวิธีการแปล 3 ประเภท คือ การแปลตรงโดยถ่ายทอดความหมาย การแปลโดยใช้คำอื่นทดแทนเพื่อขยายความหรือสื่อความหมายที่ชัดเจน และการแปลแบบละทิ้งความหมายของคำ เป็นต้น โดยผู้วิจัยจะได้นำเสนอตัวอย่างกลวิธีการแปลคำบุรุษสรรพนามภาษาจีนเป็นภาษาไทย ดังนี้

1. การแปลตรงโดยถ่ายทอดเสียงหรือทับศัพท์

การแปลตรงโดยถ่ายทอดเสียงหรือทับศัพท์ คือ การแปลโดยถ่ายทอดเสียงโดยใช้การสะกดเสียงของคำในภาษาไทย ที่มีเสียงเหมือนหรือคล้ายกับเสียงสะกดในภาษาจีน โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มความหมายเข้าไป เช่น

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับภาษาจีน: “本少晓得你对那位用情至深、但他知几何、可曾上心?”
(หน้า 207)

ฉบับแปลภาษาไทย: เป็นสาวทราบตัวเจ้ามีใจให้ท่านผู้นั้นอย่างลึกล้ำ แต่ท่านทราบหรือไม่เคยสนใจหรือไม่? (หน้า 26)

คำว่า “本少” เป็นคำบุรุษสรรพนามที่ใช้เรียกแทนตนเอง มักใช้กับชายผู้มีฐานะทางสังคมที่ดีหรือมีสถานะเป็นคุณชาย นายน้อย อยู่ในตระกูลสูงศักดิ์ ซึ่งผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลคำว่า “本少” โดยการถ่ายทอดเสียงหรือทับศัพท์ในการใช้เรียกแทนตัวเองว่า “เป็นสาว”

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับภาษาจีน: 你罚她蹲了水牢、谁来给本君做饭? (หน้า 216)

ฉบับแปลภาษาไทย: เจ้าลงโทษนางอยู่ในคุกน้ำเสียแล้ว ใครจะมาทำอาหารให้เป็นจวิน? (หน้า 43)

คำว่า “本君” เป็นคำบุรุษสรรพนามที่ผู้ชายที่มีสถานะทางสังคมที่ดีในสมัยโบราณใช้เรียกแทนตัวเอง ซึ่งผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลคำว่า “本君” โดยการถ่ายทอดเสียงหรือทับศัพท์ว่า “เป็นจวิน”

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับภาษาจีน: 奴是怕老师在九歌公主处不惯、才借着今日炖了些汤来。(หน้า 289)

ฉบับแปลภาษาไทย: หนูเกรงว่าเหล่าซือจะอยู่ที่เรือนขององค์หญิงจิวเกอไม่คุ้นชิน จึงได้อาศัยวันนี้ต้มน้ำแกงมาเล็กน้อย (หน้า 176)

คำว่า “奴” หมายถึง ข้าทาส หรือคนรับใช้ และเป็นคำเรียกแทนตนเองอย่างถ่อมตัวของหญิงสาวชาวจีนในยุคโบราณที่มีสถานะเป็นข้าทาส หรือคนรับใช้ของผู้สูงศักดิ์ ซึ่งผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลคำว่า “奴” โดยการถ่ายทอดเสียงหรือทับศัพท์ว่า “หนู”

ตัวอย่างที่ 4

ต้นฉบับภาษาจีน: 据臣下的探听。(หน้า 237)

ฉบับแปลภาษาไทย: จากที่เงินเซียสืบทราบ (หน้า 80)

คำว่า “臣下” หมายถึง ขุนนาง ข้าราชการบริพารในสมัยศักดินา เป็นคำที่ใช้สำหรับเรียกแทนตนเองอย่างอ่อนน้อมถ่อมตน เมื่อสนทนากับพระมหากษัตริย์หรือผู้สูงศักดิ์ในราชสำนัก ซึ่งผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลคำว่า “臣下” โดยการถ่ายทอดเสียงหรือทับศัพท์ว่า “เงินเซีย” .

2. การแปลตรงโดยถ่ายทอดความหมาย

การแปลตรงโดยถ่ายทอดความหมาย คือ การแปลโดยเลือกใช้คำในภาษาไทยที่มีความหมายเหมือนหรือใกล้เคียงกัน สามารถสื่อความหมายเดียวกันกับคำในภาษาจีนได้ เช่น

ตัวอย่างที่ 5

ต้นฉบับภาษาจีน: “为什么**我**在这里**你**就不能带**他**来?” (หน้า 279)

ฉบับแปลภาษาไทย: “ไฉน**ข้า**อยู่ที่นี่แล้ว**ท่าน**จะพา**เขา**มาไม่ได้?” (หน้า 156)

ตัวอย่างที่ 6

ต้นฉบับภาษาจีน: “**你**这么说、难道还有什么隐情?” (หน้า 156)

ฉบับแปลภาษาไทย: “**ท่าน**พูดแบบนี้ หรือยังมีเบื้องหลังใด?” (หน้า 177)

คำบุรุษสรรพนาม “我” และ “你” เมื่อแปลความหมายเป็นภาษาไทย สามารถแปลได้ค่อนข้างหลากหลาย คำว่า “我” สามารถแปลว่า ฉัน ผม ข้า หรือ กู คำว่า “你” สามารถแปลเป็น เธอ คุณ ท่าน เจ้า หรือ มึง เป็นต้น จากตัวอย่างที่ 5-6 ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลโดยการถ่ายทอดความหมาย โดยเลือกใช้คำให้เหมาะสมกับสถานะของผู้สนทนา รวมถึงเหตุการณ์และยุคสมัยของเหตุการณ์ ซึ่งเรื่องราวในนวนิยายฉบับนี้เป็นเรื่องราวในยุคสมัยโบราณและมีการแบ่งสถานะชนชั้นอย่างชัดเจน จึงเลือกใช้คำว่า ข้า และ ท่าน แทนความหมายของคำว่า “我” และ “你”

ตัวอย่างที่ 7

ต้นฉบับภาษาจีน: “连平日饮用的一些酒具都是**他**亲手烧制的。” (หน้า 98)

ฉบับแปลภาษาไทย: “กระทั่งภาชนะดื่มสุราบางชิ้นที่ใช้สอยในชีวิตประจำวัน**เขาก็**ปั้นเองเผาเองกับมือ” (หน้า 140)

ตัวอย่างที่ 8

ต้นฉบับภาษาจีน: 第一次这么近地看东华的眼睛、这就是世间最尊贵**她**曾经最为崇拜的神。(หน้า 309)

ฉบับแปลภาษาไทย: เป็นครั้งแรกที่มองดวงตาของตงหัวใกล้ชิดถึงเพียงนี้ นี่คือเทพผู้ทรงศักดิ์สูงสุดในโลกนี้ ซึ่งนางเคยเทิดทูนบูชามากที่สุด (หน้า 213)

คำบุรุษสรรพนาม “他” และ “她” ในตัวอย่างที่ 7-8 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 ซึ่งในภาษาจีนคำว่า “他” และ “她” มีเสียงอ่านเหมือนกัน ต่างมีความหมายระบุถึงบุคคลที่ 3 แต่ตัวอักษรหรือตัวเขียนต่างกัน เพื่อแยกเพศชายและเพศหญิง คำว่า “他” ระบุถึงบุคคลที่ 3 ที่เป็นเพศชาย ซึ่งแปลเป็นภาษาไทยว่า “เขา” คำว่า “她” ระบุถึงบุคคลที่ 3 ที่เป็นเพศหญิง แปลเป็นภาษาไทยว่า “นาง” ซึ่งเหมาะสมกับเรื่องราวในนวนิยายที่เป็นเหตุการณ์ในยุคสมัยโบราณ

3. การแปลโดยใช้คำอื่นทดแทนเพื่อขยายความหรือสื่อความหมายที่ชัดเจน

การแปลโดยใช้คำอื่นทดแทนเพื่อขยายความหรือสื่อความหมายที่ชัดเจนคือ การแปลโดยใช้คำที่ให้ความหมายชัดเจนมาแทนความหมายจากคำต้นฉบับ เพื่อให้ความหมายครอบคลุมและชัดเจนขึ้นโดยไม่ทำให้ความหมายเดิมของคำเปลี่ยนไป เช่น

ตัวอย่างที่ 9

ต้นฉบับภาษาจีน: “这几天你们总会找一天打起来。” (หน้า 231)

ฉบับแปลภาษาไทย: อย่างไรก็ตามที่วันนี้ท่านกับเขาย่อมต้องหาเวลาสักวันสู้กันเสียอีก (หน้า 69)

ตัวอย่างที่ 10

ต้นฉบับภาษาจีน: 他终于理解到她的意思。“不用了、我刚才尝了” (หน้า 100)

ฉบับแปลภาษาไทย: ในที่สุดตงหัวก็เข้าใจความหมายของนาง “ไม่ต้องแล้วเมื่อกี้ข้าชิมแล้ว” (หน้า 143)

จากตัวอย่างที่ 9 ความหมายของ “你们” คือ พวกคุณ ซึ่งผู้แปลเลือกใช้คำว่า “ท่านกับเขา” แทนคำว่า พวกคุณ โดยความหมายที่ต้องการระบุถึงยังคงเดิม และในตัวอย่างที่ 10 เป็นการแปลโดยการใช้อักษรหรือตำแหน่งมาแปลความหมายคำว่า “他” ซึ่งมีความหมายว่า “เขา” แต่ผู้แปลใช้อักษร “ตงหัว” แทนคำว่า “เขา” ทั้งนี้การที่จะแปลโดยการใช้อักษรหรือตำแหน่งแทนนั้นต้องมีความเข้าใจอยู่ก่อนแล้วว่าประโยคข้างต้น กล่าวถึงบุคคลใด

4. การแปลแบบละทิ้งความหมาย

การแปลแบบละทิ้งความหมาย คือ การแปลโดยตัดคำแปลของคำต้นฉบับออก โดยไม่แปลความหมาย ซึ่งอาจเป็นคำที่ไม่ทำให้ความหมายของประโยคผิดเพี้ยน และมีบริบทในการสื่อสารของผู้ส่งสารและรับสารที่ชัดเจน ความหมายในการสื่อสารยังคงเดิม เช่น

ตัวอย่างที่ 11

ต้นฉบับภาษาจีน: 我说、你这小短腿能不跑快点啊。 (หน้า 43)

ฉบับแปลภาษาไทย: นี่แน่ะ ขาสั้น ๆ นี่ของเจ้าวิ่งให้เร็วสักหน่อยได้หรือไม่? (หน้า 46)

ตัวอย่างที่ 12

ต้นฉบับภาษาจีน: 直到青青衣神君远远消失在视野里、她才含着丝笑。 (หน้า 34)

ฉบับแปลภาษาไทย: จวบจนเส้นจันชูตเขียวลับหายไปจากจักษุจึงค่อยอมยิ้ม (หน้า 31)

จากประโยคตัวอย่างที่ 11 เป็นการแปลโดยการละทิ้งความหมายโดยไม่ได้แปลคำว่า “我” ตามคำต้นฉบับ ซึ่งหากแปลจากต้นฉบับโดยไม่ละทิ้งความหมาย จะมีความหมายว่า “ข้าว่า ขาสั้น ๆ นี่ของเจ้าวิ่งให้เร็วสักหน่อยได้หรือไม่” และในตัวอย่างที่ 12 ผู้แปลได้ละคำแปลของคำว่า “她” ไป ซึ่งหากแปลจากต้นฉบับโดยไม่ละทิ้งความหมายของคำว่า “她” อาจแปลความหมายได้ว่า “จวบจนเส้นจันชูตเขียวลับหายไปจากจักษุนางจึงค่อยอมยิ้ม” ทั้งนี้การละทิ้งความหมายดังกล่าวไม่ทำให้ความหมายของประโยคผิดเพี้ยน ความหมายในการสื่อสารยังคงเดิม

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่ากลวิธีการแปลคำบุรุษสรรพนามภาษาจีนเป็นภาษาไทย จากหนังสือนวนิยายต้นฉบับภาษาจีน เรื่อง 三生三世、枕上书 (上) และฉบับแปลภาษาไทยเรื่อง สามชาติสามภพลิขิตเหนือเขนย ซึ่งฉบับแปลภาษาไทยแบ่งเป็น เล่มที่ 1-2 สามารถแบ่งได้ 4 ประเภท คือ 1) การแปลตรงโดยถ่ายทอดเสียงหรือทับศัพท์ 2) การแปลตรงโดยถ่ายทอดความหมาย 3) การแปลโดยใช้คำอื่นทดแทน

เพื่อขยายความหรือสื่อความหมายที่ชัดเจน และ 4) การแปลแบบละทิ้งความหมายของคำ โดยกลวิธีการแปลที่พบมากที่สุด คือ การแปลตรงโดยถ่ายทอดความหมาย จำนวน 15 คำ กลวิธีการแปลที่พบน้อยที่สุด คือ การแปลแบบละทิ้งความหมายของคำ จำนวน 3 คำ ทั้งนี้ คำบุรุษสรรพนามภาษาจีนที่ใช้กลวิธีการแปลตรงโดยถ่ายทอดเสียงหรือทับศัพท์มีเพียงคำสรรพนามบุรุษที่ 1 เท่านั้น และมีคำบุรุษสรรพนามจำนวนหนึ่งที่ใช้กลวิธีการแปลมากกว่า 1 ประเภท เช่น คำว่า “我” ผู้แปลใช้กลวิธีการแปล 3 ประเภท คือ การแปลตรงโดยถ่ายทอดความหมาย การแปลโดยใช้คำอื่นทดแทนเพื่อขยายความหรือสื่อความหมายที่ชัดเจน และการแปลแบบละทิ้งความหมายของคำ เห็นได้ว่า การแปลคำบุรุษสรรพนามจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย ไม่สามารถเลือกใช้เพียงกลวิธีใดวิธีหนึ่งได้ อาจต้องมีการเลือกใช้กลวิธีการแปลโดยการใช้คำอื่นมาขยายหรือการตัดคำละทิ้งความหมาย เพื่อให้บริบทมีความชัดเจนหรือกระชับมากยิ่งขึ้น ดังแนวคิดของ ญฺฐนนท์ ตียนานท์ (2557) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบนวนิยายจีน เจีย กับฉบับแปลภาษาไทย บ้าน และพบว่า การเพิ่มหรือตัดทอน ปรับเปลี่ยนความหมายใหม่จากต้นฉบับภาษาจีนส่งผลให้บริบทมีความชัดเจน กระชับรัดกุมยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มาลี วรลัคนากุล (2560) ซึ่งได้ศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการแปลวรรณกรรมนวนิยายกำลังภายใน ฉบับแปลภาษาไทย เรื่อง กระบี่ใจพิสุทธิ์ จากต้นฉบับภาษาจีน เรื่อง เหลียนเฉิงเจี๋ย (连城诀) ซึ่งพบว่า การถ่ายทอดความหมายโดยมีการเพิ่มคำตัดทอนหรือปรับเปลี่ยนใหม่จากต้นฉบับภาษาจีน โดยคงรูปแบบไวยากรณ์จีนไว้ จะส่งผลให้บริบทมีความชัดเจน ผู้อ่านเข้าใจและรับรู้เรื่องราวตามต้นฉบับ ทั้งนี้ การเลือกแปลคำสรรพนามภาษาจีนเป็นภาษาไทยส่วนใหญ่ โดยเฉพาะการเลือกแปลโดยใช้การถ่ายทอดความหมายจำเป็นต้องเลือกใช้คำแปลภาษาไทยให้เหมาะสมกับเพศ วัย สถานะของผู้สนทนา เนื่องจากภาษาไทยมีคำบุรุษสรรพนามให้เลือกใช้มากกว่าภาษาจีน หากเลือกใช้คำแปลที่ไม่เหมาะสม อาจทำให้การสื่อความหมายผิดพลาดได้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะกลวิธีการแปลคำบุรุษสรรพนามจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย โดยมีขอบเขตการศึกษาในนวนิยายเท่านั้น ยังไม่ครอบคลุมถึงกลวิธีการแปลคำประเภทอื่น ๆ หรือขอบเขตอื่น ๆ และไม่ครอบคลุมในระดับประโยค ผู้สนใจอาจนำข้อมูลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ไปศึกษาต่อในระดับที่ครอบคลุมมากกว่านี้ได้ อีกทั้งการวิเคราะห์การแปลยังไม่ครอบคลุมถึงข้อผิดพลาดในการแปล

2. ผลการศึกษานี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านการศึกษา หรืองานด้านการแปล เช่น งานวรรณกรรม เอกสาร แปลซีรี่ย์ และบทความได้

บรรณานุกรม

- กนกพร นุ่มทอง และศิริวรรณ ลิขิตเจริญธรรม. (2562). หลักและข้อควรระวังในการแปลจีน-ไทย-จีน. **วารสารจีนศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**, 12(2), หน้า 105-151.
- จรัสศรี จิรภาส. (2562). การแปลคำเฉพาะไทย-จีน: สภาพปัญหาข้อจำกัดและหลักเกณฑ์การถ่ายเสียงคำไทยด้วยอักษรจีน ใน **การประชุมวิชาการด้านจีนศึกษาระดับนานาชาติ ครั้งที่ 2**. (หน้า 11-38). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชมพูนุช ประชาญสิทธิ และผกาศรี เย็นบุตร. (2564). การใช้คำบุรุษสรรพนามในภาษาไทยและภาษาจีนของนักศึกษาชาวจีน. **วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต**, 17(2), หน้า 19-36.
- ณัฐนันท์ ตียนานท์. (2557). การศึกษาเปรียบเทียบนวนิยายจีน เจีย กับฉบับแปลภาษาไทย บ้าน. **วารสารบัณฑิตศึกษามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**, 3(1), หน้า 1-26.
- ธนาภัสสร สนิธิรักษ์, วีรกาญจน์ กนกมเลส และปรีชา เคเนตนอก. (2563). การศึกษาวิเคราะห์กลวิธี การแปลนวนิยายภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย. **วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร**, 8(4), หน้า 1269-1282.
- พัชรี โภคาสมฤทธิ. (2554). การแปลคำสรรพนามจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย. **วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร**, 33(2), หน้า 57-88.
- มาลี วรลัคนากุล. (2560). การศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการแปลวรรณกรรมนวนิยายกำลังภายใน ฉบับแปลภาษาไทยเรื่อง กระบี่ใจพิสุทธิ์ จากต้นฉบับภาษาจีน เรื่องเหลียนเฉิงเจี๋ย (连城诀). **วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, 13(2), หน้า 79-103.
- วัลยา วิวัฒน์ศร. (2557). **การแปลวรรณกรรม**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วิวัฒน์ศร.
- สุชาดา เจียพงษ์. (2553). **การเปรียบเทียบคำบุรุษสรรพนามในภาษาไทย 4 ถิ่น**. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ถังซิงจื่อ. (2558). **สามชาติสามภพ ลิขิตเหนือเขนย เล่มที่ 1**. แปลจาก 三生三世, 枕上书(上) โดย หลินหม่อว. กรุงเทพฯ: สุริย์พร.
- ถังซิงจื่อ. (2558). **สามชาติสามภพ ลิขิตเหนือเขนย เล่มที่ 2**. แปลจาก 三生三世, 枕上书(上) โดย หลินหม่อว. กรุงเทพฯ: สุริย์พร.
- Le, T.M.K., & Mahavarakorn, S. (2022). Cultural Factors Affecting the Usage of Thai Personal Pronouns of the Vietnamese Students Learning Thai as a Foreign Language. **The Golden Teak: Humanity and Social Science Journal (GTHJ.) Kamphaeng Phet Rajabhat University**, 28(4), pp. 113-124.
- Tangqigongzi. (2019). **Sansheng Sanshi Zhenshang shu** (Shang). China: Cultural Development Press.